

ЗВІТ

ПРО ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ “БАБЕНКІВСЬКІ ЧИТАННЯ”, ПРИСВЯЧЕНОЇ ПАМ’ЯТІ АКАДЕМІКА ГЕОРГІЯ ОВКСЕНТІЙОВИЧА БАБЕНКА

(М. ІВАНО-ФРАНКІВСЬК, ДВНЗ «ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ», 26-27 ЖОВТНЯ 2017 РОКУ)

Вакалюк І.П., Ерстенюк Г.М., Хопта Н.С.

26-27 жовтня 2017 року на базі навчально-виробничо-рекреаційної бази Івано-Франківського національного медичного університету (м. Яремче, вул. Свободи, 367) було проведено науково-практичну конференцію з міжнародною участю “Бабенківські читання”, присвячену пам’яті академіка Георгія Овксентійовича Бабенка.

Конференція присвячена пам’яті видатного вченого-біохіміка академіка Г.О.Бабенка - фундатора школи мікроелементології в Україні, наукова тематика конференції скерована на розвиток біоелементології на сучасному етапі: проблеми, досягнення, перспективи, нові підходи до практичного застосування досягнень фундаментальних досліджень. Зокрема, розглядалися проблемні питання норми мікро- та макроелементів в об’єктах довкілля та живих організмах, методичні засади до визначення їх токсичності, біоіндикації, біогеохімічного моніторингу, контролю у продуктах харчування та фармацевтичних препаратах; основи патогенетичних механізмів уражень органів і систем при експериментальних та природних дисмікроелементазах, способи їх профілактики, діагностики та корекції.

Конференція проведена кафедрою біологічної та медичної хімії імені Г.О.Бабенка ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет» у співпраці з Асоціацією мікроелементологів України. У рамках конференції було проведено два пленарних засідання, постерна сесія, Школа біоелементології, а

також засідання Асоціації мікроелементологів України. На першому пленарному засіданні з вітальним словом і спогадами про видатного вченого і Учителя виступив ректор Івано-Франківського національного медичного університету професор Рожко М.М., прозвучали вітання від академіка АМНУ Трахтенберга І.М., членкоресподента АМНУ Губського Ю.І. проф. Шафрана Л.М. Своїми спогадами поділились ветерани Університету: професор Юрцева А.П., доцент Александрук Д.П.; з привітальним словом до присутніх звернувся внук академіка Бабенка Г.О. – доцент кафедри внутрішньої медицини №2 ІФНМУ О.І. Бабенко. Завідувач кафедри біологічної та медичної хімії професор Ерстенюк А.М. у своїй доповіді, присвяченій академіку Г.О. Бабенку, його ролі в історії Івано-Франківського національного медичного університету, створенні школи мікроелементології, звернула увагу на розвиток цього наукового напрямку в сучасній Україні та за її межами. На підтвердження, у другій частині пленарного засідання учасники конференції мали можливість послухати в онлайн-режимі доповідь учня академіка Г.О.Бабенка – професора Погрібного І.П. з Національного Центру Токсикологічних досліджень Американської адміністрації Харчування та Ліків. У презентованій доповіді автор зупинився на важливості досліджень ролі мікроелементів у процесах канцерогенезу, зокрема, заліза та білків, які забезпечують його метаболізм на генетичному рівні. Надзвичайно важливим і актуальним залишається питан-

ня норми в мікроелементології, про це аргументовано, на підставі багатолітнього досвіду Лабораторії аналітичної хімії та моніторингу токсичних речовин ДУ"Інститут медицини праці Національної академії медичних наук України", у своїй доповіді виклала І.М.Андрусин. Результати отримані за допомогою новітніх методів дослідження є високо інформативними і переконливими для запровадження в наукових розробках та клінічній практиці. У доповіді від колективу авторів ДУ"Інститут медицини праці Національної академії медичних наук України" професор Лугоський С.П., логічно продовжуючи актуальність проблеми щодо застосування мікроелементів у різних сферах діяльності людини акцентує увагу на процесах адаптації та компенсаторних механізмах за умов впливу наночастинок мікроелементів, зокрема широко розповсюдженого свинцю.

Представлені на другому пленарному засіданні доповіді науковців із Української медичної стоматологічної академії, Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, Тернопільського державного медичного університету імені Івана Горбачевського, Буковинського державного медичного університету, Івано-Франківського національного медичного університету: професора Непоради К.С., професора Воробець Н.М., професора Оринчак М.А., професора Вірстюк Н.Г., професора Грицика А.Р., молодих вчених: Романюк Д.Г., Бандас І.А. викликали жваву наукову дискусію. Частина представлених доповідей присвячена вивченню можливостей корекції дисмікроелементозів за умов експериментальних моделей та у пацієнтів зі стоматологічними захворюваннями, дослідженню метаболізму макро- та мікроелементів у пацієнтів із захворюваннями нирок та порушенням функції паразитоподібних залоз. Представлені актуальні розробки з використанням наночастинок мікроелементів для корекції імунного статусу, викладено аргументовані застереження щодо застосування

селеновмісних рослин, окреслено перспективні шляхи використання кумаринів для профілактики порушень гомеостазу мікроелементів.

Доповіді школи Біоелементології охоплювали надзвичайно актуальні питання: формування наукового світогляду молодого вченого (професор Бачинський П.П., Дніпропетровський національний університет імені О. Гончара); підходи до планування досліджень в клінічній мікроелементології (д. біол. н. Пихтеева О.Г., Український НДІ медицини транспорту); методологічні засади підготовки біосубстратів до визначення мікроелементів (к.біол. н. Большой Д.В., Український НДІ медицини транспорту); сучасні підходи до статистичної обробки результатів наукових досліджень (професор Децик О.З., Івано-Франківський національний медичний університет). Учасники Школи мали можливість ознайомитись із найновішими досягненнями в галузі Біоелементології завдяки доповіді учня академіка Бабенка Г. О. – відомого вченого, генерального директора Інституту Мікроелементологів ЮНЕСКО, професора А.В. Скального.

Тематика представлених стендових доповідей робіт цікава і різноманітна, охоплювала питання екологічного моніторингу за вмістом макро- і мікроелементів в об'єктах довкілля; впливу надмірного поступлення нітратів, нітритів, фосфатів, важких металів на біоелементний склад організму експериментальних тварин; реакції-відповіді організму на стресорні чинники; розвитку дисмікроелементозу у пацієнтів з цирозом печінки на тлі супутніх захворювань; йодо- та залізодефіцитні стани у школярів; ефективності корекції виявлених порушень обміну макро- та мікроелементів із застосуванням рослинних препаратів. Стендові доповіді були інформативні, яскраві, оформлені якісними фотографіями, діаграмами, викликали жваву наукову дискусію і отримали високу професійну оцінку.

Наукові публікації у вигляді 83 тез опубліковані у матеріалах науково-прак-

тичної конференції на 99 сторінках (друк матеріалів за дозволом Вченої Ради ІФНМУ, протокол №16 від 31.10.2017р.), 2 статті - у науково-практичному журналі «Галицький лікарський вісник», 2017, №4.

Загально опубліковано тез-83

Стенових (постерних) доповідей- 11

Усних доповідей - 17

Зареєстровано 135 учасників конференції, серед яких 37 професори і доктори наук, 58 доцентів, 21 асистент, 19 аспірантів із вищих медичних навчальних закладів та науково-дослідних установ України.

На конференції представлені наукові праці іноземних дослідників:

Погрібний І. П. - *Національний Центр Токсикологічних досліджень Американської адміністрації Харчування та Ліків (США)* – “В пошуках шляхів для виявлення канцерогенних речовин: нові перспективи трансферину”;

Скальний А.В. – *Інститут Мікроелементологів ЮНЕСКО* – “Медична елементологія: досягнення і проблема”

Кіндрат І.П. - *Відділ біохімічної токсикології Національного центру з токсикологічних досліджень, Джефферсон, Арканзас, (США)* - “Arsenic – induced alteration in iron homeostasis in human progenitor heparg”.

У рамках конференції проведено засідання Асоціації мікроелементологів України.

В програму конференції були включені екскурсійні програми: відвідання туристичного комплексу «Буковель» та історичних місць Прикарпаття, перегляд кінофільму “Доброго здоров’ячка”, при-

свяченого 70 річному ювілею ІФНМУ. Гостям провели цікавий екскурс в історію та національні традиції Прикарпатського краю.

Резолюція конференції:

1. Комплексний підхід до вивчення елементного гомеостазу організму людини у взаємозв’язку з об’єктами довкілля є науковим підґрунтям до створення системи біогеохімічного моніторингу територій та розробки профілактичних заходів щодо розвитку дисмікроелементозів.
2. Запровадження стандартизованих методів дослідження рівня есенціальних та токсичних елементів є необхідною умовою створення сучасної нормативної бази.
3. З метою втілення наукових розробок в галузі біоелементології в клінічну практику розробити відповідний курс тематичного удосконалення для лікарів.
4. Тематика конференції цілком оправдана та реалізована і в майбутньому має бути поширена як на клінічну практику, так і на екологічну безпеку.
5. Під егідою Асоціації мікроелементологів України узагальнити та видати глосарій з мікроелементології.
6. Наступну конференцію провести згідно установленого графіку, Школу біоелементології для молодих вчених та лікарів-практиків проводити щорічно.

*Впервые поступила в редакцию 01.12.2017 г.
Рекомендована к печати на заседании редакционной коллегии после рецензирования*